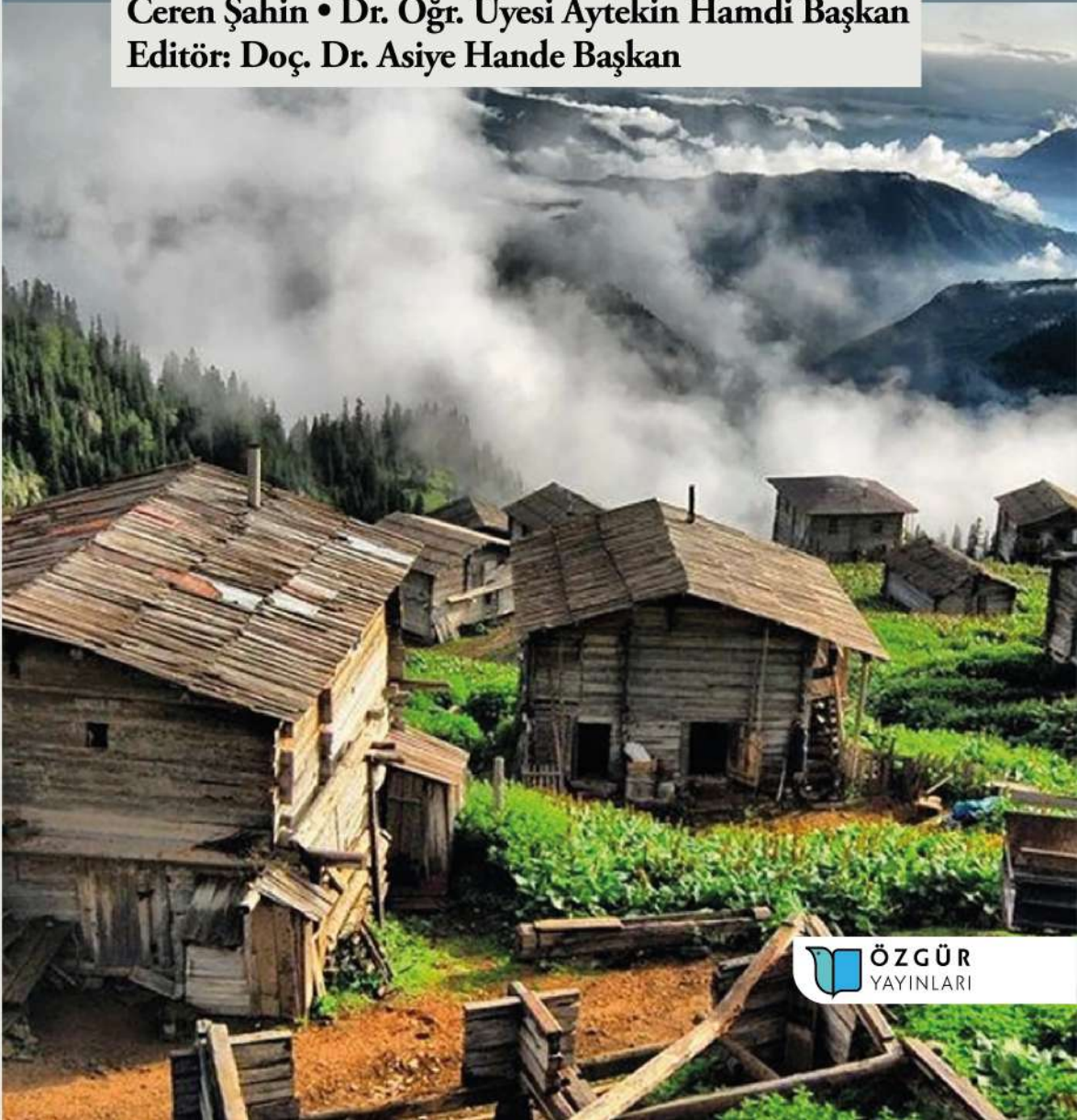

Farklı Kùltùrlerde Boş Zaman Davranışları: Gùrcùler Òrnekleme

Ceren Şahin • Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi Başkan
Editör: Doç. Dr. Asiye Hande Başkan

Farklı Kùltùrlerde Boş Zaman Davranışları: Gùrcùler Òrnekleme

Ceren Şahin

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi Başkan

Editör: Doç. Dr. Asiye Hande Başkan

Published by

Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.

Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep

☎ +90.850 260 09 97

📞 +90.532 289 82 15

🌐 www.ozguryayinlari.com

✉ info@ozguryayinlari.com

Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Gürcüler Örnekleme

Ceren Şahin • Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi Başkan

Editör: Doç. Dr. Asiye Hande Başkan

Language: Turkish

Publication Date: 2025

Cover paint by Mehmet Çakır

Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0

Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (PDF): 978-625-5757-97-5

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub976>

OPEN ACCESS

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

Şahin, C., Başkan, A. H., Başkan, A. H. (ed) (2025). *Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Gürcüler Örnekleme*. Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub976>. License: CC-BY-NC 4.0

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozguryayinlari.com/>

İçindekiler

Semboller / Kısaltmalar Dizini	v
1. Giriş	1
2. Genel Bilgiler	3
Etnisitenin Tanımı	3
Boş Zaman ve Rekreasyon Kavramları	4
Gürcüler	11
3. Gereç ve Yöntem	15
Araştırmanın Önemi ve Amacı	15
Araştırma Hipotezi	15
Evren ve Örneklem	16
Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması	16
Verilerin Analizi	16
4. Bulgular	17
Çalışmaya Katılan Gürcülerin Boş Zaman Davranışları	18
5. Tartışma	33

6. Sonuç ve Öneriler	37
Sonuç	37
Öneriler	39
7. Kaynaklar	41
Ekler	47

Semboller / Kısaltmalar Dizini

Ark	Arkadaşları
K	Katılımcı
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi)
n	Kişi Sayısı
Ort	Ortalama
p	Anlamlılık Düzeyi
Ss	Standart Sapma
Yy	Yüzyıl
%	Yüzde
±	Artı Eksi

BÖLÜM 1

1. Giriş

Bireysel ve toplumsal sorumluluklar dışında boş kalan zamanlarda, bireylerin istekleri doğrultusunda yaptığı aktivitelere gereksinim git gide artmaktadır. İnsanlar iş hayatı dışındaki boş vakitlerinde dinlenmek ve sevdikleri ile zaman geçirecek etkinliklerle uğraşmaktan mutluluk duymaktadırlar. Bu sebeple, çalışma dışında ayrılan zaman, insanlar için önemli bir değer taşımaktadır (Şahin ve ark.,2009).

Gerekli ihtiyaçları dışında kalan, boş vakitlerde değerlendirilen rekreasyonel faaliyetler ömür boyu bizi psikolojik olarak pozitif etkileyeceği düşünülmektedir (Bağcı ve ark.,2019).

Bilimin gelişmesi, farklı iletişim türlerinin ortaya çıkması modern bireylerin boş zamanının kıymetini anlaması gibi değişimler olmuştur. Boş zamanın kişisel gelişime katkıda bulunacağı etkinliklerle değerlendirilmesi, kişinin sosyal, duygusal ve fiziksel olarak daha sağlıklı olmasına taban hazırladığı birçok çalışma ile ortaya konmuştur (Torkildsen, 2005).

Esasında spor bireylerin sağlıklı yaşam sürmesi için bedensel, bilinçsel, psikolojik ve toplumsal fayda sağlamak amacıyla yaptıkları egzersiz ve sportif faaliyetleri ifade eder. Her yaş grubuna öncelik veren branşlar genelde, eğlenmek, zevk almak, güzel zaman geçirmek, sosyalleşmek ve sağlıklı hayat sürmek için yapılmaktadır (Amman, 2000; Yıldız, 2009).

Filozofların veya akademisyenlerin farklı tasvirlerinin yanı sıra, her bir bireyin kendi özel şartları içinde ona farklı manalar yüklemesi de bu olgunun değerini belirlemeyi epey zorlaştırır. Akademik sohbetlerin dışında insanların kendi dünyalarının yapıtında, birçok zaman fark edilmese bile, fazlasıyla önemli bir rol almaktadır (Petrović ve Dimitrijević, 2020).

Bu kısımda devreye rekreasyon girmektedir. Rekreasyon insanların boş vakitlerinde katıldıkları etkinlikleri oluşturmaktadır. Çalışmamızda da Ordu Gürcü örneklemleri üzerinde farklı kùltürlerin boş zaman davranışları incelenecektir.

Bu bağlamda Ordu'da yaşayan kişilerin boş zaman etkinliklerine bakış açısının değerlendirilmesi, farklı kùltürlerde boş zamanın belirlenmesi açısından literatüre bu konuda güncel ve yeni bir kaynak sağlayacaktır.

2. Genel Bilgiler

2.1. Etnisitenin Tanımı

Bireylerin; kendilerinin ve başkalarının kim olduğunu anlamaları, sosyal tesiri ve sosyal gerçekliği sağlayan temel öğelerdir. Kimlik konsepti günlük hayatımızı sürdürmede birkaç kolaylık sağlar; bireyin kendini bilmesi neyi düşünüp neyi yapacağını bilmesine, başka bireylerin kim olduğunu bilmesi ise onların düşünce ve hareketlerini tahmin etmesini kolaylaştırır. Kimliğe dayalı bilgiler bireyler arasında karşılıklı etkileşimi sağlar ve toplumsal bünyelerde kişilere kimlik kazandırır (Hogg ve Vaughan, 2007). Bir kişi “Ben Türkiyeliyim.”, “Ben Edirneliyim.”, “Ben hemşireyim.” dediği zaman bütün bunlar onu anlatmaktadır, fakat aynı zamanda başkalarını da anlatmaktadır. Bu yüzden kimlik ortak ya da kolektif olabilmektedir.

Etnisite anlayışına bakıldığında ırk kavramından farklı olmasına özellikle dikkat edilmektedir. Irk kavramına bakıldığında genetik faktörler ve biyolojik değişkenler öne çıkan etkenlerdendir. Etnisite ise daha çok din, dil, toplumsal

gelenek görenek ve kültürel benzerlikler vardır(Somersan, 2008'den aktaran: Cavlak ve Celep, 2018). Etnik bir sıfattır, bütün kültürel ve tarihi özellikleri kapsamaktadır. Bu tarafıyla sadece genetik fiziki yapıyı kapsayan (siyah-beyaz gibi) ırk sözcüğünden farklıdır(Başkan ve Karaküçük, 2015).

2.2. Boş Zaman ve Rekreasyon Kavramları

2.2.1. Rekreasyon

Rekreasyon kelime anlamı olarak Latince 'den gelmektedir. Latince'de sözlük anlamı sağlıkla ilgili olan, sağlıklı olmak manasında olan "Recreatio" kelimesi köküne inildiği zaman insanların faaliyetinde olan, yararlı, yeniden başlatan, insanların tazelenmesini sağlayan bir kavram olarak çağımıza kadar farklı anlamlarla gelmiştir. Bu sebeple kreasyon kavramına dair birçok tanımla karşılaşmak mümkündür. Alan yazın içerisinde rekreasyon anlayışına farklı şekillerde tanımlamalarına ulaşılırken; bazı tanımlamalar rekreasyonu tazelemek olarak kavramsal çerçeveye sığdırırken, bazı tanımlar da rekreasyonu bir etkinlik ya da faaliyet olarak tanımlamıştır. Birçok tanım etkinlik yaklaşımını doğru bulmakta ve insanlarla karşılıklı sosyalleşme şartını da eklemektedir. Dolayısıyla rekreasyon; gönüllülük esasına dayanan tüm etkinlikleri kabul etmektedir (Torkildsen, 2005).

İnsanların boş vakitlerini değerlendirme aktiviteleri olan rekreasyon, fahri olarak boş vakitlerde iştirak etmek ve bireysel olarak doyum sağlanan etkinlikler olup, öteki yandan da ortak ilgi, alaka ve telaşların bir arada olduğu ortamlar yaratarak, bireyleri yabancılaşmaktan kurtarmaktadır. Hoşgörü, sevgi ve saygı çerçevesinde ortamlar oluşturmak sosyal ilişkiler ve sosyal uyum için zemin oluşturmaktadır.

Birey kendine uygun ve yapmaktan zevk aldığı bir etkinliğe katılması ile stabil iş hayatının bunaltıcı çevresinden kaçarak ve kendi hislerine ortak olacak kişilerle yakın olarak huzur içinde toplumsal bir ortamda bulunacaktır (White ve Johnson, 1993).

Rekreasyon, kişilerin boş vakitlerinde yaptıkları bu faaliyetleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma koşulları dışındaki boş vakitlerinde katıldığı faaliyetlerle ilgilidir (Karaküçük, 1997).

Literatür incelendiğinde boş zaman ve rekreasyon terimleri genel olarak birbiri ile aynı anlama gelecek şekilde tanımlandığı ve toplumlararası iletişimde de bu şekilde kullanıldığı görülmektedir. Genel olarak baktığımızda boş zaman terimi zaman dilimi içerisinde bulunup bir zamanı belirtirken, rekreasyon içerisinde statiklik dışı hareketlilik içeren bir faaliyet veya etkinlik olarak kavramsallaşmıştır. Bu durumda, normal etkinlik ya da faaliyet durumunun rekreasyon olarak sınıflandırılabilmesi belirli şartlara bağlıdır. Örneğin; katılım sağlanan faaliyetlerin boş zaman dilimi içinde yapılıyor olması, bilişsel veya bedensel işlev olması ve bireyin gönüllü olarak kendi isteğiyle katılım sağlaması gerekmektedir (Kara, 2015).

2.2.2. Boş Zaman

20. yy sonlarına doğru beraberinde ilerleyen teknolojik gelişmeler, sosyolojik değişimler nedeniyle boş zaman kavramı üstünde daha fazla duruluyor gibi görülse de, boş zaman kavramı her zaman insanlığın dikkatini çekmiş bir olgudur. Çalışkanlığın abartılmış bir davranış olarak dile getiren Russell, Aylaklığa Övgü (1932) adlı kitabında boş zamanı, plan dâhilinde olmayan zaman olarak ifade eder. Çoğu zaman boş zaman kavramı hiçbir şey yapmamak olarak algılsa da tarihsel sürecine baktığımızda çok farklı

anlamlarda yer almakta, toplumları birleştirici niteliğinin yanı sıra insanların gelişimleri için de öğretici yanı ve kültürel yığınmaya sağladığı katkı üzerinde fazla durulmamaktadır. Thomas Hobbes ise, toplum yaşamına sağladığı katkıdan ötürü boş zamanı, felsefenin kökeni olarak ifade eder (Yıldız, 2023).

Modernleşme ve endüstrileşmiş toplulukların uğruna çaba göstermesiyle başlayan, iş hayatının disipline edilmesi, teknoloji ile iletişim araçlarının artışı ve kolay ulaşılabilir olmasıyla artan boş zaman talebi, modernleşmenin tarihi ile yakınlık göstermektedir (Yıldız, 2023).

“Dünya Boş Zaman ve Rekreasyon Birliğinin” tanımına göre boş zaman; seçme hakkı, mutluluk veren, mental açıdan memnuniyet içeren ve kişisel inancı arttıran eğlencelere öncülük eden faydaları ile insan hayatının özel bir alanıdır (Özdemir ve ark.,2006’dan aktaran Gümüş ve Koş, 2019). Birçok araştırmacı tarafından boş zaman kapsamında kısıtlama ya da zorlama olmadan, bağımsız seçilen, eğlenceli, güzel, sakinleştiren, gerçek motivasyon, kendini açıklayabilme, verimli katılım, huzur, estetik yaklaşımlı, iç kontrollü, başarı, irade, ait olma ve gerçeklikten uzaklaşma gibi kavramlarla tanımlanmıştır (Bundy, 1993’den aktaran Dinç ve ark., 2019).

İnsanın ihtiyaçlarını karşılamak, geçimini sağlamak ne kadar önemli ise, boş zaman yaratmak ve bunu en güzel şekilde değerlendirmek de o derece önemli bir husustur (Gülbağçe, 1996).

Günlük ve haftalık çalışma programındaki azalma dolayısıyla izinli günlerinin artması, toplumsal kaidelerin değişimi gibi nedenlerle boş vakitlerin sosyal ve toplumsal hayatın içindeki önemi artış göstermektedir. Kişilerin boş zamana sahip olmaları ve boş zamanlarında katıldıkları etkinlikler, doğrudan veya dolaylı fark etmeksizin hayatlarının

diğer boyutlarını ve değerlerini etkilemiştir(Yaşartürk ve ark., 2018).

Boş zaman kavramı ile ilgili literatürde birçok tanım bulunmaktadır ve bu tanımlardan birkaçı şöyledir: Tezcan (1993) boş zamanı, “bireyin kendisi ve başkaları için zorundalıktan kurtulduğu kendi tercih ettiği aktivite ile uğraştığı, serbest ve hür olarak davrandığı zaman” olarak tanımlanmaktadır. Karaküçük (1999)’e göre boş zaman, “bireyin çalışmadığı, yaşamın durumundan ve görevlerinin dışında kalan ve bireyin kendi isteği doğrultusunda harcayabileceği zamandır”.

2.2.2.1. Teknolojinin Gelişmesiyle Birlikte Artan Boş Zaman

Teknolojik gelişmeler, çalışma saatlerinin azalmasında etkili olduğu gibi, ev içi aletlerin makineleşmesine yaptığı katkılar sayesinde, insanoglunun ev içi görevlerini daha az sürede yapmasına ve aile içerisinde boş zamanın artışına olumlu etkiler sağlamıştır (Kılıç, 2015).

Günümüzde teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesiyle birlikte insanların veya grupların çalışma saatlerinde önemli derecede azalma görülmüştür. Bu durum ise insanların iş dışında kalan zamanını aktif kullanabilme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır (Kurar ve Baltacı, 2014). Teknolojik gelişmeler arttıkça çalışma saatlerinin azalması, birey başına düşen milli gelirin artması, ulaşım ve haberleşme sistemlerinin gelişmesi gibi unsurlar kişilerin, boş vakitlerini değerlendirme faaliyetlerini, yaşamının önemli bir parçası haline getirmiştir (Can,2015’ten aktaran: Yurcu ve ark., 2018). Örneğin ABD’de 1960-2000 yılları arasında gelir düzeyinin artması, çalışma saatlerinin 32 saate düşmesi, ulaşım olanaklarının artması gibi nedenlerin etkisiyle, dış mekan rekreasyon aktivitelerine katılanlar yaklaşık %35 oranında artmıştır (Anonymous, 2002’den aktaran Mansuroğlu, 2002).

Günümüzde insanlar, yaşam seviyesini yükseltebilmek ve sağlıklı bir şekilde hayatını devam ettirmek için rekreasyonel faaliyetlere ihtiyaç duymaktadırlar. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan insanlarda kalabalık ortamdan uzaklaşma isteği, rekreasyon faaliyetlerine duyulan ihtiyacı etkileyen önemli unsurlardan birisi olmuştur (Şahin ve ark., 2009). Kentsel alanlardaki yaşam olanakları ile insanların aradığı çevre arasında tam bir uyum sağlanmadığı gözlenmiştir. Aşırı nüfus artışı, hava kirlenmesi, gürültü ve yorgunluk bireylerde psiko-fizyolojik dengesizliklere yol açmaktadır (Kurum ve Öztan, 2001). Yoğun şehir hayatından ve hareketsiz kalmaktan kaçınan bireyler özellikle açık alan rekreatif aktivitelerini tercih ettikleri belirgin şekilde ortaya çıkmaktadır. Rekreasyon talebini karşılaması için şehir içi veya şehir dışı alanlarda planlı, amaca uygun ve çevre estetiğine katkı sağlayacak yeşil alanlar, oyun ve spor alanları peyzaj düzenlemelerini gerekli kılmıştır (Koçan, 2007). Rekreasyon etkinliklerinin büyük bir kısmı açık alanda meydana gelirken kaynak olarak da genellikle doğal kaynaklar kullanılmaktadır (Karaküçük 1999'dan aktaran Çetinkaya ve ark. 2016). Currel (2005) rekreasyon hizmetlerinin artması toplum içinde yaşanan büyük sorunların aşılması ve onların daha sağlıklı bir ruh haline getirdiğini anlatmaya çalışarak, yine rekreasyonun önemine dikkat çekmiştir (Metin ve ark. 2013).

2.2.2.2.Boş Zamanda Yapılan Rekreasyonel Faaliyetlerin Yararları

Boş vakit birçok insan için değerlendireceği hedef haline gelmiştir. İş hayatı artı gün sonu veya hafta sonu dinlenmesine, kendine zaman ayırmaktan geçen tatilden başka bir şey ifade etmemeye başlamıştır (Foulquie, 1994'ten aktaran Karaküçük, 2014).

Rekreasyonel faaliyetler belli bir döngü içerisinde sürerken insanlar kendilerini mutlu, hareketlerinde daha özgür hissetmekte, seçimlerinde hür iradelerini kullanabilmektedirler (Csikszentmihalyi, 1990'dan aktaran Yürcü, 2017).

Rekreasyon aktivitelerinin katılımına etki eden unsurlar oldukça çeşitlidir ve bu konu literatürde farklı bakış açılarından incelenmektedir. Bu nedenle, rekreasyon aktivitelerinin bireyler üzerindeki etkilerini anlamak için farklı unsurların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Godbey'e göre, bu unsurlar yakınlık, güvenlik, destek ve rekreatif faaliyet alanlarında önemli rol oynamaktadır. Ancak, diğer faktörlerinde rekreasyonel etkinliklere katılımı sağladığı kabul edilmektedir. Bu faktörler arasında insanın boş zamanının varlığı ve topluluğun bakış açısı yer almaktadır (Godbey, 2009).

Bunların yanı sıra boş zaman değerlendirme etkinlikleri bireylerde sosyalleşme, yeni farklılıklar kazanma, başarı duygusunu artırma, fiziksel dayanıklılık, duygusal gelişim ve dinlenme gibi tatmin edici sonuçlara ulaşmaktadır (Tezcan, 1993'ten aktaran Gürbüz ve ark., 2011).

2.2.2.2.1. Fizyolojik Sağlığa Yararları

İnsan hayatı boyunca doğumdan ölüme kadar olan süreçte fiziksel farklılıklar yaşar. Vücudundaki organları ve sistemleri gelişir. Yaşamını devam ettirebilmek için hareket etmek zorundadır. Uygun fiziksel aktiviteler, sağlıklı büyüme ve gelişme yaşamı sürdürmek için esastır. Yapılan çalışmalar göstermiştir ki düzenli fiziksel aktiviteler, şişmanlığı, kalp rahatsızlıklarını, yüksek tansiyonu önler. Bugün birçok ülkede hareketliliği tekrar kazanmak bir devlet politikası haline gelmiştir. Çünkü egzersizle sağlığı korumak bilimsel bir gerçektir (Açıkada ve Ergen, 1990).

Fiziksel uygunluk sağlıklı yaşamın ve serbest zaman faaliyetlerinin temelidir. İkiye ayrılır: yetenekle ilgili unsurlar; çeviklik, denge, koordinasyon, hız. Sağlıkla ilgili unsurlar; kardiyovasküler uygunluk, esneklik, dayanıklılık, kuvvet, vücut kompozisyonu. Fiziksel aktiviteler yaşamın temel fonksiyonudur. Boş vaktini verimli bir şekilde geçirmek isteyen birey, zinde ve sağlıklı kalabilmek için egzersiz ve fiziksel aktiviteleri tercih etmektedir (Erüzün, 2017). Sağlık için hareketin asıl amacı; pasif bir yaşantının söz konusu olduğu fiziki bozuklukların önüne geçmek veya yavaşlatmak, beden sağlığının temeli olan fizyolojik yeterliliğini yükseltmek, fiziksel uygunluğu ve sağlığı uzun süre korumaktır (Aygün ve Duyan, 2020). Bundan ötürür rekreatif etkinliklerin arasına fiziksel hareketliliği gerektiren egzersizler koymak önemlidir.

2.2.2.2.2. Psikolojik Sağlığa Yararları

İnsanın psikolojik durumu, ruh sağlığını ifade etmektedir. Ruh sağlığı “bireyin kendisiyle ve etrafındakilerle sürekli bir denge ve uyum içinde olmasıdır. Ruhsal durumdan sağlıklı bir bireyde aranan nitelikler, olgun bireyde aranan niteliklerdir. Ruhsal durumdan sağlıklı, olgun insan seven ve sevilen, davranışları değişmeyen, gerçekçi, özgür, ailesi ve arkadaşları ile uyumlu ilişkiler geliştiren, toplumda bir yeri ve görevi olduğunun farkında olan insandır. Yeteneklerini bir amaca uygun yöneltir, doğru ve verimli olarak kullanır. Kendini güvenli hisseder, umutsuzluğa kapılmaz ve hoşgörü sahibidir (Yörükoğlu, 1980).

Çağımızda bireyi naile, okul, iş hayatındaki temposu ve sorunları sinir sistemini bozarak yorulmasına ve sorunlara direnme gücünün azalmasına neden olabilir. Modern hayatın ortaya koyduğu değişik stres atıcılar ve bunların karşısında bireyin ortaya koyduğu tepkiler, önemli bir rahatsızlığı ortadan kaldırmaktadır (Karaküçük ve Ekenci, 1995).

Serbest zaman aktiviteleri; genel anlamda yönelme duygusunu geliştirir. Sosyal kabul ve kişisel gelişimi sağlar bu süreçte bireye farkındalık ve duyarlılık gibi psikolojik ihtiyaçları tatmin etmektedir (Tinsley ve Eldredge, 1995'den aktaran Karlı ve ark., 2008).

Serbest zaman aktivitelerinin yönelme, sosyal kabul, kişisel gelişim, sağlıklı iletişim kurma ve sağduyulu olmak gibi sosyo-psikolojik gereksinimlerin karşılanmasıyla birlikte iş hayatı kaygısından kurtulma ve psikolojik açıdan da canlılık kazanmada önemli olduğunu ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Gümüş ve Karakullukçu, 2015'ten aktaran Coleman, 1993).

2.2.2.2.3.Sosyal Sağlığa Yararları

Serbest zaman rekreasyonel aktiviteleri, içerik ve çeşit açısından değişiklik göstermektedir. Bu aktiviteler, sosyalleşme ve toplum içinde kendini ifade edebilmeyi kolaylaştırmaktadır. İnsanların çalışma hayatı ve günlük hayatın gerekliliği olan unsurların stresinden uzaklaşılmasına imkân sunmaktadır (Ardahan ve YerlisuLapa, 2010'dan aktaran Kocaman Karoğlu ve Atasoy, 2018).

İnsanlar, boş zaman faaliyetleri ile iletişim kurarak ve iş birliği yaparak sadece temel gereksinimi karşılamakla kalmayıp aynı zamanda bir topluluğa dâhil olma, kabul edilme gibi ihtiyaçlarını da karşılamaktadır (Altunay ve Balcı, 2018).

2.3.Gürcüler

2.3.1. Gürcüler İsminin Kökeni

Gürcü adının Yunanca / Rumca: Georgia'dan geldiği sanılmaktadır. Georgia Yunanca: toprak veya toprağı kullanan halk anlamına gelmektedir. Yunanlılar, yeni

koloniler kurmak için Karadeniz'e açıldıklarında; Doğu Karadeniz'de ziraat de ileri düzeyde olan Gürcü topluluğu ile karşılaşmışlar ve bu bölgeye Georgia adını vermişlerdir. Daha sonra bu kelimeden, Arapça: Gürcü, Rusça: Gruzia, Almanca: Georgien ve İngilizce: Georgia adları türemiştir (Iberieli, 2014: 25).

Kendilerine Kartveli diyen Gürcülerin Sakartvelo (Gürcü ülkesi, Gürcistan) dedikleri topraklarda eskiden beri yaşadıkları sanılır. Kafkasya'nın yerli halklarından olan Gürcüler tarihsel olarak, Kartlar, Megrel-Çanlar (Lazlar) ve Svanlar olmak üzere üç boydan oluşur. Günümüzde bir ulus olarak Gürcüler dendiğinde, genel olarak (Gürcistan'daki) Kartveli halk (Gürcü, Megrel, Laz, Svan) anlaşılır (Çiloğlu, 1993: 12).

2.3.2. Gürcü Tarihi

Gürcülerle Türklerin ilk rastlaşmaları 1060'lı yıllardan itibaren Gürcülerin yaşadığı çevreye Selçuklu boylarının gitmesiyle başlamıştır (bk. Kurat, 2002). Tarih süresince, Gürcülerle Türklerin en derin teması Osmanlı Devleti vaktinde olmuş; Osmanlı-Gürcü ilişkileri 1461'de Trabzon'un Osmanlı tarafından ele geçirilmesi ile ilk adımları atmış ve Osmanlı'nın 1578'de Güneybatı Gürcistan'ı bağlaması ile yoğunlaşmıştır (bk. Uzunçarşılı 1973). Bu tarihten sonra ise Osmanlı hâkimiyetinde uzun zaman yaşayan Gürcüler arasında İslam dini yayılmış, Gürcülerle Türkler arasında din anlamında kuvvetli akrabalık bağları yerleşmeye başlamıştır. Gürcüler, 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi ve 1921 Kars Antlaşması neticesinde yaşadıkları bölgelerin Osmanlı'nın elinden alınmasıyla mezheplerini değiştirmemek amacıyla Anadolu'ya göç yapmak zorunda kalmış ve Anadolu'da birçok alana yerleşmişlerdir. Ana dilleri olan Gürcüce, ev dışında kullanılmamasına rağmen ilerideki nesillerde siyasi, sosyal ve kültürel sebeplerden fonksiyonunu yitirmeye

başlamıştır(Ertek, 2013). Gürcülerin “İkinci Kaç kaç’ olarak isimlendirilen ikinci göçü, Birinci Dünya Savaşı (1914-1918) boyunca Rus ve Ermeni savaşları ve tahakküm altında, toplumun zor şartlarda hayatını devam ettirmek zorunda kalması ve Gürcistan’ın 1918’de istiklalini ilan etmesi ile başlamıştır. Akabinde, 13 Ekim 1921 Kars Antlaşması ile Batum Gürcistan’da, Kars, Ardahan, Artvin Türkiye’de kalmıştır. Bu süre zarfında Türk orduları Acara ve Batum’dan geri çekilirken o bölgelerdeki Türkler ve Müslüman Gürcüler de Türk bölgelerine göç yapmışlardır (Gül, 2009: 98). Savaş sonrasının akabinde olan bu göçlerde, göç profili Türk ve Müslüman Gürcüler olmak üzere iki ayrı grup oluşmaktadır. Bu nedenle çoğu Gürcü ailesinin Türkiye’ye göç ettiği konusunda mutlak olarak bir bilgi yoktur.

2.3.3. Türkiye’de Yaşayan Gürcüler

17. ve 18. yüzyıllarda Müslümanlığı benimseyen Güneybatı Gürcistan Gürcüleri, Hristiyan Gürcüler’den giderek uzaklaşmışlardır. Zira din unsuru, etnik özelliklerin önüne geçmiştir. Müslüman Gürcüler, Türklerle daha çok iç içe olmuşlardır. Bunu Hanefi Mezhebinde olmak daha çok hızlandırmıştır. Bu durumun bir ölçüde Osmanlı devlet politikası ile yakından ilişkisi vardı. Daha sonra Türkiye, cumhuriyet yönetimi içinde farklı etnik toplumları bir çatı altında birleştirirken, öteki Kafkas kökenli unsurlar gibi Gürcülerle de bütünleşmiştir. Türkiye Gürcüleri de Atatürk’ün “Türkiye Cumhuriyeti kimliğini taşıyan ve kendisini Türk olarak gören herkes Türk’tür.” sloganını kabul etmişlerdir. Hiçbir şekilde etnik bir farklılık gözetmeden Türkiye Cumhuriyeti’ne ve İslâmî değerlere bağlı olarak Anadolu’nun çeşitli yörelerinde yaşantılarını sürdürmektedirler.

Anadolu’ya göç eden Gürcüler, son derece dindar idiler. Göç etmelerinin ana nedeninin büyük bir sebebi bu olmuştur.

Geri dönmek üzere geldiklerinden, kurdukları köylerde cami ve okullar yapmışlardır. Cami ve okullarda kız ve erkek çocuklar beraber eğitim alıyorlardı. Evlerini ve yaptıkları diğer yapıtlarını Kafkas kültürü gereği olarak ahşaptan yapmışlardır. İnce ustalık örnekleri ile kendi kültürleri ve yerleştikleri bölgelerin özelliklerini birleştirmişlerdir. Evlerin hemen yanında ürünlerin saklandığı serenerler yer almıştır (Çiloğlu, 1993:81-89).

Türkiye'ye göç eden Gürcüler, genelde tarım ve hayvancılıkla uğraşmışlardır. Her türlü araç-gereci kendileri yapmışlardır. İpek, kendir, keten üreterek ip, iplik ve elbise ihtiyaçlarını kendileri görmüşlerdir. Mısır ana üretim kaynakları olarak yerini korumuştur. Türkiye Gürcüleri, özellikle tarım ve hayvancılık sektöründe çok başarılı olmuşlardır. Birbirlerine bağlı ve kalabalık aileler iç içe yaşamışlardır. Yaptıkları işlerde meci veya imece şeklinde birbirleriyle yardımlaşma geleneğini devam ettirmişlerdir. Kafkaslardan getirdikleri bazı ürünleri hala üretmekte ve yaşatmaktadırlar. Fındık ise ana uğraşlarından biri olmuştur. Günümüzde de aynı uğraşı içinde olanların sayısı çoktur. Fındık ağacı kabuklarından ve çalılardan sepet yapmaktadırlar. Ayrıca arıcılıkla uğraşmaktadırlar. Büyük kentlerde okuyan gençler, bölgelerinden ve bu uğraşlarından kopmamaktadırlar (Çiloğlu, 1993:85).

Türkiye Gürcüleri arasında yüksek kesimde bulunan köylerde yaşayan kadınlar, eski giyim ve geleneklerini sürdürmektedirler. Şehirleşme sürecinde ise gerek evlenme gerek giyim vb. hiçbir ayırım içinde olmamışlardır (Çiloğlu, 1993:85). Genelde şehir yaşantısı içinde olanların çoğu, yalnızca ailelerinin Gürcü kökenli olduğunu anımsarlar. Onun dışında herhangi bir ayrıcalık düşünmezler. Tam anlamı ile Anadolu Türk halkı olmuşlardır.

Türkiye Gürcüleri, Anadolu'nun birçok yerine dağılmış olarak belli bölgelerde yaşantılarını sürdürmektedirler.

3. Gereç ve Yöntem

3.1. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Yapılan bu çalışmada, farklı kültürlerdeki boş zaman davranışlarının belirli boyutları ile ortaya konulabilmesi ve bu temelde kültürel yapının boş zaman algısına yönelik özelliklerinin belirlenmesi, söz konusu olan boş zaman davranışlarının Gürcüler örneğinde saptanması amaçlanmıştır.

3.2. Araştırma Hipotezi

- Gürcü kültüründe var olan sosyal kültürel etkinlikler günümüzde boş zaman aktiviteleri olarak sürdürülebilmektedir.
- Demografik değişkenler farklı kültürlerde boş zaman aktivitelerini etkiler.
- Çalışma ve diğer yaşamsal ihtiyaçlar boş zaman aktivitelerinin önüne geçmektedir.

3.3.Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini Türkiye’de “azınlıklar” statüsünde bulunan Gürcü kökenli Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları olan Ordunun ilçelerinde yaşayan 20 kişi oluşturmaktadır.

3.4.Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması ve çalışmanın konusuna ilişkin görüşlerin belirlenmesi için daha önceden geliştirilmiş olan görüşme formu kullanılmıştır. Ölçeği geliştiren Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN’dan yazılı izin alınmıştır.

Araştırma Ordu’nun Altınordu ilçesinde yapılmıştır. Araştırma için 15.10.2024 tarihinde Ordu’nun Altınordu ilçesinde bulunan Kafkas Gürcü Kültür ve Kalkınma Derneğine gidilerek 3 gün boyunca 20 kişi ile görüşülmüştür.

Görüşmeler cep telefonu ses kayıt özelliği kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Ses kayıtlarını güvence altına almak için icloud drive uygulamasına kaydedilmiştir. Daha sonra görüşmeler tekrar dinlenerek ve bilgisayar ortamında yazılı metne dönüştürülmüştür. Oluşabilecek hataları önlemek için ses kayıtları tekrar dinlenerek yazı metin kontrol edilmiştir.

3.5.Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler SPSS 26 lisanslı istatistiksel paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde öncelikli olarak betimleyici istatistik yöntemleri (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma vb.) kullanılmıştır.

Veriler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Betimsel analizle görüşme yapılan bireyleri tanıtıcı bulgular değerlendirilirken, içerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya çalışılır; birbirine benzediği ve birbiri ile ilişkisi olduğu tespit edilen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır.

BÖLÜM 4

4. Bulgular

Bu bölümde çalışmaya katılan bireylerden toplanan verilerin analizi sonrası çıktılar tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 4.1. Ana temalar ve kodlar

Temalar	Kodlar	Katılımcılar
Gürcü kültürüne göre boş zaman davranışları	Festivaller	K2,K3,K5,K7,K9,K11,K13,K14,K15,K16,K17,K18,K19,K20
	Gürcü mutfağı	K2,K7,K8,K11,K13,K14,K15,K18,K19
	Dernek, Konferans	K1,K4,K5,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15,K16,K18
	Sanat sergileri Tiyatro Misafirperverlik	K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K13,K14,K15,K16,K19 K5,K15 K7,K15

Genel toplumsal hayata göre boş zaman davranışları	Alışveriş merkezi	K1,K3,K4,K7,K8,K9,K11,K12,K18,K20
	Spor	K3,K17
	Kafe, çay bahçesi	K1,K2,K3,K6,K7,K9,K-13K16,K18,
	Arkadaşlarla	K2,K3,K5,K6,K11,K13,K-15K16,K18,K20
	Ev işleri Aileyle evde zaman geçirme Evde dinlenme	K1,K2,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K14,K16,K18,K19

4.1. Çalışmaya Katılan Gürcülerin Boş Zaman Davranışları

- **K1 (Katılımcı 1):**

37 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lise, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı bir (1) kişisi;

Günde zorunlu olarak sekiz saat çalışırım. 6 ile 8 saat arası uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ise vaktimi ailemle, evde ve dışarıda geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi dernekte ve konferanslarda geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun etkinliklere katılmıyorum.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanmıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırmıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünmüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K2 (Katılımcı 2):**

40 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun ön lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı iki (2) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ise vaktimi ailemle, arkadaşlarımla ve kafelerde geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi gürcü mutfağı festivalinde geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisitiye uygun gürcü mutfağı festivali ve dans festivali etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum.Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum.Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K3 (Katılımcı 3):**

20 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun ön lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı üç (3) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ise vaktimi arkadaşlarımla kafede ya da sahilde yürüyerek geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi sanat sergisinde geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisitiye uygun gürcü dansları ve sanat sergisi etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K4 (Katılımcı 4):**

42 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin ilçe, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı dört (4) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve tek başıma zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi el sanatları ve dernek toplantılarında geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun konferanslara ve dernek toplantılarına katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K5 (Katılımcı 5):**

42 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı beş (5) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evleri ya da dernekte geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi el sanatları, konferans ve tiyatrodaki geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun dans ve sanat evi etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K6 (Katılımcı 6):**

22 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun kötü olduğunu söyleyen katılımcı altı (6) kişisi;

Günde zorunlu olarak 5 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle açık alanda zaman geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre vaktimi el sanatlarında geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun el sanatları etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırmıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K7 (Katılımcı 7):**

48 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı yedi (7) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve tek başıma zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evleri ya da kafede geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre misafirperverlik ve yemek kültürüne zaman ayırıyorum. Kendi mensubu olduğum

etnisiteye uygun dans ve gürcü yemekleri etkinliklerine katılıyorum.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K8 (Katılımcı 8):**

50 yaşında, cinsiyetinin kadın, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin ilçe, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı sekiz (8) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve tek başıma zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dernek toplantıları ve geleneksel sergilerde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun el sanatları sergisi ve gürcü mutfağı etkinliklerine katılıyorum.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K9 (Katılımcı 9):**

53 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lise, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı dokuz (9) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evi ya da açık havada geçiririm.

Genel toplum adetlerimize göre dernek toplantıları ve konferanslarda zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun sanat galerisi ve halk oyunları etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K10 (Katılımcı 10):**

45 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun ön lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on (10) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 ile 9 saat arası çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evi ya da açık havada geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dernek toplantıları ve konferanslarda zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun konferans ve dernek etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K11 (Katılımcı 11):**

38 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun ön lisans, yaşadığı yerin ilçe, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı on bir(11) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde arkadaşlarımla ve ailemle dışarıda

zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezi ya da açık havada geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre gürcü mutfağı ve el sanatları sergisinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun gürcü mutfağı ve şarap festivali etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K12 (Katılımcı 12):**

47 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on iki (12) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre konferanslarda zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun konferans ve dernek etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K13 (Katılımcı 13):**

51 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı on üç (13) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle vaktimi dernek ve sanat evinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre gürcü kültür ve etkinliklerinin hepsinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun dans etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanmıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K14 (Katılımcı 14):**

58 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on dört (14) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dernek ve konferanslarda zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun dans, el sanatları ve gürcü yemekleri etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K15 (Katılımcı 15):**

55 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on beş (15) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle vaktimi dernek ve sanat evinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre gürcü kültür ve etkinliklerinin hepsinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun dans etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanmıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K16 (Katılımcı 16):**

62 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on altı (16) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi sanat evinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre aile toplantıları, konferans ve dernek toplantılarında zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun şarap festivali etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K17 (Katılımcı 17):**

23 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on yedi(17) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle vaktimi spor salonunda geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dans etkinliklerinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun gürcü dansları etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K18 (Katılımcı 18):**

44 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun iyi olduğunu söyleyen katılımcı on sekiz (18) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailem ve arkadaşlarımla zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dernek toplantıları ve gürcü mutfağı etkinliklerinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun gürcü dansları ve şarap festivali etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

• **K19 (Katılımcı 19):**

42 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin il, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı on dokuz (19) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.6 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde ailemle zaman geçiririm. Genellikle vaktimi ev ve açık alanda geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dans etkinliklerinde ve gürcü mutfağı etkinliklerinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun gürcü dansları ve geleneksel sergiler etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

- **K20 (Katılımcı 20):**

24 yaşında, cinsiyetinin erkek, eğitim durumunun lisans, yaşadığı yerin ilçe, ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen katılımcı yirmi (20) kişisi;

Günde zorunlu olarak 8 saat çalışırım.7 saat uyurum. Geriye kalan süre içerisinde arkadaşlarımla gezerek zaman geçiririm. Genellikle vaktimi alışveriş merkezinde geçiririm. Genel toplum adetlerimize göre dans etkinliklerinde ve şarap festivallerinde zaman geçiririm. Kendi mensubu olduğum etnisiteye uygun gürcü dansları etkinliklerine katılırım.

Boş zamanımın yeterli olduğuna inanmıyorum. Boş zamanlarım için bir bütçe ayırıyorum. Katıldığım boş zaman etkinliklerinin kendi kültürümü yansıttığını düşünüyorum.

Katıldığım boş zaman etkinliklerinin beni yeterince mutlu ettiğini düşünüyorum.

Tablo 4.2. Çalışmaya katılan Gürcü bireylerin demografik bilgileri

Katılımcı	Yaş	Cinsiyet	Eğitim Düzeyi	Gelir Düzeyi
K1	37	Kadın	Lise	İyi
K2	40	Kadın	Önlisans	Orta
K3	20	Kadın	Önlisans	Orta
K4	42	Kadın	Lisans	Orta
K5	42	Kadın	Lisans	İyi
K6	22	Kadın	Lisans	Kötü
K7	48	Kadın	Lisans	Orta
K8	50	Kadın	Lisans	İyi
K9	53	Erkek	Lise	Orta
K10	45	Erkek	Ön Lisans	İyi
K11	38	Erkek	Ön Lisans	Orta
K12	47	Erkek	Lisans	İyi
K13	51	Erkek	Lisans	Orta
K14	58	Erkek	Lisans	İyi
K15	55	Erkek	Lisans	İyi
K16	62	Erkek	Lisans	İyi
K17	23	Erkek	Lisans	İyi
K18	44	Erkek	Lisans	İyi
K19	42	Erkek	Lisans	Orta
K20	24	Erkek	Lisans	Orta

Çalışmaya katılan Gürcü bireylerin demografik bilgilerine ilişkin bilgiler Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3. Çalışmaya katılan Gürcü grupların demografik özelliklere göre dağılımları

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Kadın	8	40,00
	Erkek	12	60,00
Yaş (Yıl)	Ort±Ss	43,3±11,13	
Yaş Grup	30 yaş ve altı	4	20,00
	31-49 yaş	12	60,00
	50 yaş ve üstü	4	20,00
Eğitim Düzeyi	Lise	2	10,00
	Ön Lisans	4	20,00
	Lisans	14	70,00
Gelir Durumu	Orta	9	45,00
	İyi	10	50,00
	Kötü	1	5,00

n: Kişi Sayısı, %: Yüzde, ort: Ortalama, Ss: Standart Sapma, ±:Artı Eksi.

Çalışmaya katılan Gürcü bireylerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve ekonomik duruma göre dağılımları Tablo 4,3' de gösterilmektedir. Tablo incelendiğinde Gürcü katılımcıların %60,00'inin erkek, %40,00'inin ise kadın olduğu belirlendi. Katılımcıların yaş ortalaması 43,3±11,13 iken, %20,00' si 30 yaş ve altında, %60,00' i 31-49 yaş arasında, %20 ,00' si 50 yaş ve üstündedir. Katılımcıların %10,00' lise düzeyinde, %20,00' si ön lisans düzeyinde, %70,00' i ise lisans düzeyindedir. Gelir durumu incelendiğinde grubun %45,00' i orta seviyede, %50,00'si iyi seviyede, %5,0 ise kötü seviyede gelire sahiptir.

Tablo 4.4. Çalışmaya katılan Gürcü bireylerin yaş grupları açısından demografik özelliklerinin dağılımları

Değişken	Grup	30 yaş ve altı		31-49 yaş		50 yaş ve üstü	
		N	%	N	%	N	%
Cinsiyet	Kadın	2	50,00	5	50,00	1	16,67
	Erkek	2	50,00	5	50,00	5	83,33
Eğitim Düzeyi	Lise	0	0,00	1	10,00	1	16,67
	Ön lisans	1	25,00	3	30,00	1	16,67
	Lisans	3	75,00	6	60,00	4	66,67
Gelir Durumu	Orta	2	50,00	5	50,00	2	33,33
	İyi	1	25,00	5	50,00	4	66,67
	Kötü	1	25,00	0	0,00	0	0,00

n: Kişi Sayısı, %: Yüzde

Çalışmaya katılan Gürcü bireylerin yaş grupları açısından cinsiyet, eğitim düzeyi ve gelir durumuna göre dağılımları Tablo 4,4’ te incelenmiştir. 30 yaş ve altı grupta yer alan katılımcıların %50,00’ si kadın, %50,00’ si erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %25,00’ i ön lisans düzeyinde, %75,00’i lisans düzeyinde eğitim alırken, %50,00’ si orta seviyede, %25,00’i iyi seviyede, %25,00’i ise kötü gelir durumuna sahiptir. 31-49 yaş grubundaki katılımcıların %50,00’si kadın, %50,00’ si erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %10,00’ u lise düzeyinde, %30,00’u ön lisans düzeyinde, %60,00’i lisans düzeyinde eğitim alırken, %50,00’ si orta seviyede, %50,00’si ise iyi seviyede gelir durumuna sahiptir. 50 yaş ve üstü grupta yer alan katılımcıların %16,67’ si kadın, %83,33’ü erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %16,67’si lise düzeyinde, %16,67’si ön lisans düzeyinde, %66,67’si lisans düzeyinde eğitim

alırken, %33,33' ü orta seviyede, %66,67'i ise iyi seviyede gelir durumuna sahiptir.

5. Tartışma

Katılımcıların %40'nın kadın, %60'nın erkek olduğu, %20'sinin 30 yaş ve altı, %60'nın 31-49 yaş arasında, %20'sinin 50 yaş ve üstü üzerinde olduğu, %10'nun lise, %20'sinin ön lisans, %70'nin lisans eğitimi aldığı, %45'nin orta, %50'nin iyi, %5'inin kötü ekonomik duruma sahip olduğu belirlendi.

Yapılan görüşmeler sonucunda zorunlu çalışma süresi, uyku süresi, boş zamanın kimle değerlendirildiği, boş zamanın nerede değerlendirildiği, toplum örf ve adetlerine göre etkinlik katılımı, boş zaman yeterliliği, boş zamana ayrılan bütçe, katılım gösterilen boş zaman etkinliklerinin kültürü yansıtmaması, katılım gösterilen boş zaman etkinliklerinin mutluluk hazzı şeklinde öne çıkarılmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların çoğunluğu 8 saat ve altı zorunlu çalışma süresinin olduğunu belirtmiştir. Bu doğrultuda 8 saat ve altı zorunlu çalışma süresinin olduğunu belirten kişilerin kendilerine boş zaman ayırabilecekleri vakti sağlayabilecekleri düşünülmektedir.

Çalışmamızda katılımcılar; 8 saat altı uyku süresine sahip olduğunu belirtmiştir. Çoğunluğunun ise 6-7 saat uyku süresine sahip olduğu görüldü. Çalışmamıza katılan bireylerin çoğunun yetişkin bireylerden oluştuğu düşünüldüğünde ise önerilen uyku süresini takip etmeleri beklenir bir durumdur. Ayrıca istatistiksel ve kuramsal olarak rekreatif faaliyetler içerisinde yer alan aktivitelerin sağlıklı yaşamı desteklediği bilinmektedir. Sağlıklı bir yaşam için yetişkinlerin uyku süresi 6 saat ile 10 saat arasında değişmektedir (Güçlücan, 2019). Bu doğrultuda çalışmaya katılanların uyku süreside sağlıklı uyku süresine uymaktadır.

Çalışmamızda katılımcılar; boş zamanlarının genellikle aileleriyle, arkadaşlarıyla ve tek başına geçirdiklerini belirtmiştir. Bu doğrultuda kişilerin toplumsal bağlarının kuvvetli olduğu ve toplumumuzdaki aile bağlarına önem gösterdiği düşünülebilir. Çalışmamızda katılımcılar; boş zamanlarını genellikle dernek, konferans, sergiler ve alışveriş merkezinde geçirdiklerini belirtmiştir. Katılımcıların çoğunun evde vakit geçirdiği görüldü. Ayrıca katılımcılar evde geçirdikleri vakitlerde genellikle aile fertleriyle zaman geçirme, evde dinlenme, tercih etmektedirler. Bu bağlamda yaşadıkları bölgenin kültürünün boş zamanlarında insanların sohbet ve muhabbet etme davranışlarını sergilemelerine neden olduğu düşünülebilir.

Literatür incelendiğinde Kurar ve Baltacı (2014) yapmış oldukları araştırmada katılımcıların boş zamanlarını ailesi ile zaman geçirerek veya spor yaparak zamanlarını geçirdiklerini bildirmiştir. Özdağ ve ark. (2009) araştırmalarında kişilerin boş zamanlarını aileleri ile, spora giderek ve gezerek boş zamanlarını geçirdiklerini ifade etmektedir. Demir ve Demir (2006)'ın çalışmasında ise kişilerin çoğunlukla benzer boş zaman faaliyetlerine yöneldikleri ve bu etkinliklerin seçiminde aile, çevre, arkadaşlıklar, sorumluluklar, yaş ve cinsiyet gibi unsurların etken olduğu bildirilmiştir. Çoban

ve Özel (2022) çalışmamızla benzer olarak katılımcıların boş zamanlarını aileleriyle, arkadaşlarıyla geçirmeyi tercih ettiklerini bildirmişlerdir.

Çalışmamızda katılımcılar; toplum örf ve adetlerine göre festivallere (şarap festivali), şenliklere, konferans ve sergilere katıldıklarını belirtmiştir. Katılımcılar bizzat mensubu olduğu etkinlikler olduğunu ve bu etkinliklere katılım gösterdiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda araştırmayı yapmış olduğumuz bölgedeki bireylerin aktivitelerde bizzat yer alarak sorumluluk üstlendiği söylenebilir. Ayrıca bireylerin aktivitelerin düzenlenmesinde söz sahibi olması o etkinlikleri desteklediklerinin ve boş zamanlarında aktiviteye katılım gösterme eğiliminde olduklarının bir göstergesidir.

Literatür incelendiğinde Çoban ve Özel (2022)'in Eskişehir örnekleminde yapmış oldukları araştırmada yerli halkın, boş vakitlerinde sosyal ve kültürel etkinliklere katıldıkları saptanmıştır. Bu çalışmada bölgenin her kesiminden insanlar rekreasyon, eğlence, oyun, arkadaşlık, sosyal ilişkiler, eğitim, yeme-içme kültürü, sosyalleşme, vakit geçirme, din, aile, sanat ve müzik deneyimlerini yaşamaktadır. Kül Avan ve Karaküçük (2019)'ün farklı kültürlerde boş zaman davranışlarını Aleviler örnekleminde inceledikleri araştırmada katılımcıların kendi kültürüne göre boş zaman değerlendirme faaliyetleri; şenliklere katılma, ibadet etme, dini söyleyiş, sohbet katılma ve dini ziyaret olarak sıralanmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların çoğunluğu boş zamanlarda gerçekleştirmiş oldukları aktivitelerin kendi kültürlerini yansıttıklarını belirtmiştir. Bu durum bölgedeki insanların boş zaman kültürüne sahip olduklarını göstermektedir. Ayrıca bu soruya verilmiş olan cevaplar, bireylerin bulundukları coğrafyanın kültürüne bağlı olduklarının bir göstergesidir.

Çalışmamızda katılımcıların çoğunluğu katılım gösterilen boş zaman etkinliklerinin kendilerinde mutluluk hazzı yarattığını belirtmiştir. Bunun nedeninin çalışmamızda yer alan bireylerin benimsemiş oldukları kültürün boş zaman aktivitelerini desteklediği, bireylere sosyalleşebilecekleri alanlar tanıdığı ve bizzat içerisinde bulunabilecekleri aktiviteler sağlaması ile açıklanabilir.

Literatür incelendiğinde de Özdağ ve ark. (2009) araştırmalarında boş zaman etkinliklerinin kişide dinlendirici, eğitici, huzur ve mutluluk verici etki bıraktıklarını ifade etmektedir. Balish ve ark. (2016)'da rekreasyon yapan bireyler ile mutlulukları arasında pozitif bir etki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Başka bir çalışmada Musson (2017) rekreasyonun, hayattaki mutluluk düzeyinin artmasını sağlayabileceğini aktarmıştır. Diğer çalışmalarda ise rekreasyonun insanların yaşam kalitesi üzerinde etkisi olduğu ifade edilmiştir (Kaya ve ark., 2018). Ayrıca rekreatif aktivite olarak fiziksel faaliyetlere katılan yetişkinlerin yaşam seviyelerinin yüksek olduğunu ortaya koyan araştırmalarda mevcuttur (Güllü ve Çiftçi, 2016). Ortaç (2019)'ın araştırmasında da rekreasyon aktivitelerine katılımın yaşam kalitesi üzerine etkisinin olduğu görülmektedir. Bu bağlamda her yaş gurubu kadın ve erkek bireylerin psikolojik ve fiziksel sağlığının korunması ve sağlamlaştırılması için imkân sunan rekreasyonel faaliyetlerin etki alanının oldukça geniş olduğu söylenebilir.

6. Sonuç ve Öneriler

6.1. Sonuç

Boş vakitleri verimli bir şekilde değerlendirmenin bireyi dinlendirmesi ve eğlendirmesinin yanı sıra, yapması gereken “zorunlu” günlük etkinlikler için kuvvet kazanmasını, canlanmasını sağladığı özünden hareketle boş geçen zamanların daha kıymetli hale düşünülmesi ve bu şuurla hareket edilmesi gerekmektedir(Arslan, 2014).

Rekreasyonel faaliyetlerin genelde ekip halinde yapılması ve iş birliğine dayanması bireyin sosyalleşmesini sağlar. İletişimi iyi olan insanlar daha girişimci ruhlu olur ve bu da bireyi başarıya götüren sebeplerden biridir. Bununla birlikte toplumda dayanışma kültürü oluşur. Yeni bir ortam, arkadaşlıklar, dostluklar oluşur ve sosyal bütünleşme sağlanır.

Kimliklerin ontolojik bir gerçekliği yoktur; kimlikler insanların bireysel seçimleriyle beraber sosyalleşme sırasında inşa edilirler ve dinamik bir bünyeye sahiptirler (Kurt, 2012’den aktaran Yanmış ve Kahraman, 2013).

Etnik ve inanç grupları;

- İçinde bulundukları grubun yaşam tarzına uyum sağlayarak birbirine benzer ortak yaşam egzersizlerini yerine getirirler.
- Kendi etnik grubun, inanç veya kimlik özellikleri dolayısıyla yaşam egzersizlerinin yerine getirilmesi gibi durumu genellikle ortaya koyarlar (Başkan ve Karaküçük, 2015).

Yapılan içerik analizine ve katılımcıların demografik özelliklerine göre boş zaman davranışlarında ekonomik ve öğrenim düzeyi yönünden bir farklılık görülmemiştir. Cinsiyet değişkenine göre ise kadınların boş zamanlarında daha çok ev işleriyle veya sanat sevgilerinde ya da kafelerde zaman geçirdiklerini, erkeklerin ise dernek, konferanslar, alışveriş merkezi ya da aileleri ile zamanlarını geçirdiklerini belirtmişlerdir. Yaş faktörüne göre gençlerin daha çok dans etkinliklerinde orta yaş ve üzeri katılımcıların ise aile, arkadaş, festivaller ve sanat sergilerinde zamanlarını geçirdikleri görülmektedir.

Genel olarak bakıldığında ise çalışma saatleri 8 saat olan bireyler için boş zamanın yeterli olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra Ordu da katılabilecekleri sosyal aktivitelerinin bulunması ve boş zaman rekreasyonel etkinliklerine ihtiyaç duyulmadığı dikkat çekmektedir. Bu etnik grup Gürcü kültürünü yansıtan rekreasyonel faaliyetlere etkili bir şekilde katılım sağlamaktadır.

Geleneksel ve kültürel açıdan bakıldığında ise; Gürcü'lerine kültürel faaliyetlerini daha çok festivallerde, dans etkinliklerinde ve konferanslarda boş zamanlarını bu çerçevede geçirdikleri görülmektedir. Gürcü mutfağı, şarap festivalleri ve dans etkinlikleri gibi katıldıkları etkinlikleri sürdürüp nesilden nesille aktarmaya devam ettikleri görülmektedir.

6.2. Öneriler

Katılımcıların yapılmakta olan festivaller, konferanslar, dernek toplantılarına olan ilgileri dikkat çekmiştir. Bu tür sosyal faaliyetler kültürel boş zaman aktivitelerinin devamlılığı için önemlidir. Boş zaman değerlendirme faaliyetlerinde farklı sosyo-kültürel grupların farklı boyutlarda memnun kalacağı bilinir. Boş zaman etkinliklerine yönelik verilen hizmetler niteliğinde ve niceliğinde de çeşitlilik ve bolluk arz etmektedir (Tatlıdil, 2009).

- Devlet kurumlarıyla iletişime geçilerek geleneksel boş zaman faaliyetlerinin desteklemesi ve bu bölgelerde yaşayan bireylerin kültürünü yansıtmayı, unutmaması ve zenginleştirilmesi bakımından önemlidir.
- Kıyaslama yapılabilmesi açısından farklı kültürlerin boş zaman davranışlarının incelenme çalışmalarının genişletilmesi önerilmektedir.
- Etnik ve inanç gruplarının boş zaman faaliyetlerinin mahalli ve merkezi yönetimler tarafından destek görmeli, şenlik ve festivallerde yer almalıdır.
- Kurumlarca düzenlenen aktivitelerin bireylerin sosyo ve ekonomik durumlarını gözetmeksizin katılabilecekleri aktivitelerden oluşturmaları önerilmektedir.
- Turizm ve rekreasyon işletmelerinin yerel halkın ihtiyaçlarına göre boş zaman faaliyetlerini düzenlemeleri için bulundukları coğrafi bölgedeki toplumun kültürü hakkında eğitimler alması önerilmektedir.

7. Kaynaklar

- Altunay, B. R. ve Balcı, V. (2018). Ankara ili Keçiören ilçesindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin boş zaman etkinliklerine katılım motivasyonu. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 9 (1), 50-63.
- Amman, M.T. (2000). *Spor Sosyolojisi*. Ed: H.C. İkizler, Sporda Sosyal Bilimler. Alfa Basım, İstanbul.
- Arslan, H. (2014). *Üniversite öğrencilerinin boş zaman değerlendirme tercihleri: Çankırı Karatekin Üniversitesi örneği*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (40), 193-208.
- Aygün, Y. ve Duyan, M. (2020). *Çocuk ve Egzersiz*. Gece Kitaplığı, Ankara.
- Bağcı, R., Uslu, S. ve Sarıçam, H. (2019). Rekreatif etkinliklere katılan ve katılmayan bireylerin mutluluk yönelimlerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları*, 1 (1), 27-34.
- Balish, S.M., Conacher, D. ve Dithurbide, L. (2016). Sport and recreation are associated with happiness across countries. *Res Q Exerc Sport*, 87(4), 382-388.
- Başkan, A. H. ve Karaküçük, S. (2015). Farklı kültürlerde boş zaman davranışları: Ermeniler örnekleme. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 10-22.

- Can, E. (2015). Boş zaman, rekreasyon ve etkinlik turizmi ilişkisi. *İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 1-17.
- Cavlak, H. ve Celep, B. (2018). Avrupa Birliği ve self determinasyon: “İskoçya” örneği. *Sosyal Bilimler Metinleri*, 2018 (1), 28-37.
- Çetinkaya, G., Yıldız, M. ve Özçelik, M. A. (2016). Açık hava rekreasyon kapsamında milli park kullanım engelleri. *Mediterranean Journal of Humanities*, 6 (1), 99-114.
- Çiloğlu, F. (1993), *Gürcüler'in Tarihi*. Ant Yayını, İstanbul.
- Çoban, S. ve Özel, Ç. H. (2022). Yerli halkın boş zaman davranışında kültürel yapının yerinin belirlenmesi: Eskişehir örneği. *Tutar Turizm ve Araştırma Dergisi*, 11(2), 75-109.
- Demir, C. ve Demir, N. (2006). Bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: Lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama. *Ege Academic Review*, 6(1), 36-48.
- Dinç, H., Poyraz, A. ve Aydemir, K. (2019). Üniversite öğrencilerinin boş zaman anlamlarının incelenmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 1-9.
- Ertek, M. S. (2013). Türkiye'deki Gürcüler ve konuşurlarını kaybetmekte olan dilleri. *Tehlikedeki Diller Dergisi*, 3(3), 142-146.
- Eruzun, C. (2017). *Kadınların spor etkinliklerine katılmalarının boş zaman tatmini ve yaşam kalitesine etkilerinin araştırılması: B-fit spor merkezleri üyeleri örneği*. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bartın.
- Güçlücan, Z. (2019). Öğrenme güçlüğü nedir? <https://www.e-psikiyatri.com/ogrenmeguclugu-nedir> (Erişim 15.12.2023).
- Gül, M. (2009). Türk-Gürcü ilişkileri ve Türkiye Gürcüleri. *Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2009-I.

- Güllbahçe, Ö. (1996). *Boş zamanları değerlendirme alışkanlıkları*. Erzurum Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- Güllü, S. ve Çiftçi, E. G. (2016). Spor merkezlerine üye olan bireylerin yaşam kalitesinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(3), 1251-1265.
- Gümüş, H. ve Koç, M. C. (2019). *Rekreasyon alan tercihi ve psikolojik iyi oluş. İçinde: Spor Bilimleri Alanında Araştırma ve Derlemeler*. Gece Akademi Kitapevi, Ankara.
- Gürbüz, B., Yenel, F., Özdemir, A. S., Akgül, B. M. ve Karaküçük, S. (2011). Türk toplumunun boş zaman değerlendirme profili: Ankara ili örneği. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16 (4), 41-51.
- Hogg, M. A. ve Vaughan, G. M. (2007) *Sosyal Psikoloji*. Ütopya Yayınevi, Ankara.
- Kara, F. M. (2015). *Serbest zamanda sıkılma algısının yaşam kalitesi ve evlilik doyumu üzerine etkisinin belirlenmesi*. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Karaküçük, S. (1997). *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme Kavram Kapsam ve Bir Araştırma*. Seren Ofset, Ankara.
- Karaküçük, S. (1999). *Rekreasyon*. 4. Baskı, Ankara.
- Karaküçük, S. (1999). *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme*. Bağırhan Yayınevi, Ankara.
- Karaküçük, S. (2014). *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme* (7. Baskı). Gazi Kitabevi, Ankara.
- Karaküçük, S. ve Ekenci G. (1995). Okulların boş zamanları değerlendirme (rekreasyon) eğitimindeki rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 128, 62-66.
- Karlı, Ü., Polat, E., Yılmaz, B. ve Koçak, S. (2008). Serbest Zaman Tatmin Ölçeği'nin (SZTÖ-uzun versiyon) geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19 (2), 80-91.

- Kaya, E. Ö., Sarıtaş, N., Yıldız, K. ve Kaya, M. (2018). Sedanter olan ve olmayan bireylerin fiziksel aktivite ve yaşam tatmin düzeyleri üzerine araştırma. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(3), 89-94.
- Kılıç, M. (2015). Aile ve serbest zaman ilişkisi: Düzce örneği. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (1), 27-49.
- Kocaman Karoğlu, A. ve Atasoy, B. (2018). Sosyal medya kullanımı ile serbest zaman tatmini arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 826-839.
- Koşan, N. (2007). Geleneksel sporlarımızdan ciritin rekreasyon amacı ile günümüze uyarlanması. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri*, 2 (1), 31-39.
- Kurar, İ. ve Baltacı, F. (2014). Halkın boş zaman değerlendirme alışkanlıkları: Alanya örneği. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2 (2), 39-52.
- Kurat, A.N. (2002). IV-XIII. Yüzyıllarda Karadeniz'i Kuzeyindeki Türk Kavimleri ve Devletleri. Murat Kitapevi Yayınları, Ankara.
- Mansuroğlu, S. (2002). Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman özellikleri ve dış mekan rekreasyon eğilimlerinin belirlenmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 15 (2), 53-62.
- Metin, T. C., Kesici, M. ve Kodaş, D. (2013). Rekreasyon olgusuna akademisyenlerin yaklaşımları. *Journal of Yasar University*, 8 (30), 5021-5048.
- Musson, A. (2017). *Clap along if you know what happiness is to you*. Digitales Archiv.
- Ortaç, B. (2019). *Üniversite personelinin rekreasyon etkinliklerine katılmasının mutluluk ve yaşam kalitesine etkisinin incelenme*. Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Batman.
- Özdağ, S., Yeniçeri, M., Fişekçioğlu, İ. B., Akçakoyun, F. ve Kürkcü, R. (2009). Devlet memurlarının boş zaman

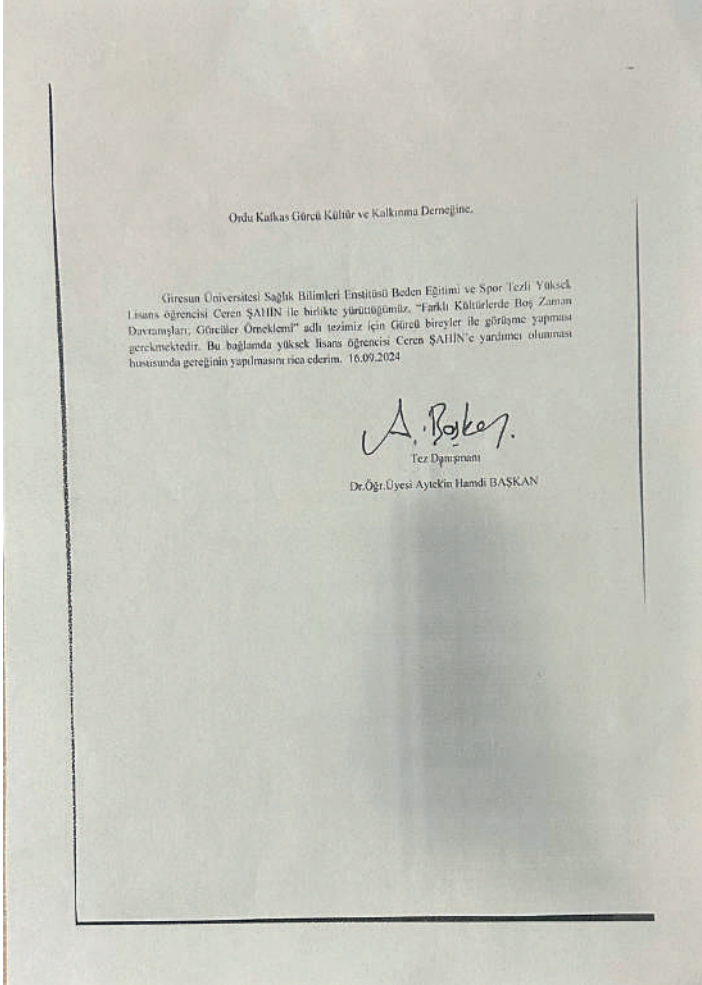
- değerlendirme eğilimleri, antropometrik ve fiziksel uygunluk seviyeleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 307-323.
- Petrović, J. veDimitrijević, D. (2020). Familyinfluence on leisure time of schoolchildren. *RevistaRomaneascaPentruEducatieMultidimensionala*, 12(4), 172–188.
- Şahin, C. K.,Akten,S.ve Erol, U.E. (2009). Eğirdir Meslek Yüksekokulu öğrencilerininrekreasyon faaliyetlerine katılımlarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 62-71.
- Tatlıldil, E. (2009). Kent ve kentli kimliği; İzmir örneği. *Ege Akademik Bakış*, 9 (1), 319-336.
- Tezcan, M. (1993). *Boş Zamanlar Sosyolojisi*. Ankara Üniversitesi Yayını, Ankara.
- Torkildsen, G. (2005). *LeisureandRecreation Management*. Taylor and Francis Group
- Uzunçarşılı, İ.H. (1973). *Osmanlı Tarihi*. TTK Yayınları, Ankara.
- White, A.T. ve Johnson, S.C. (1993). Physiologicalaspectsandinjury in elite Alpineskiers. *Sports medicine*, 15(3), 170-178.
- Yanmış, M. ve Kahraman, B. (2013). Gençlerin dini ve etnik kimlik algısı: Diyarbakır örneği. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8 (2), 117-153.
- Yaşartürk, F., Akyüz, H. ve Karataş, İ. (2018). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin boş zaman yönetimi ile akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), 233-243.
- Yayak, A. (2018). Etnik kimlik algısının dört boyutu. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 778-788.
- Yıldız, Z. (2023). *Ciddi boş zaman aktivitesi olarak koşan master sporcuları koşuya motive eden faktörler ölçeğinin geliştirilmesi, mental iyi oluş düzeylerinin belirlenmesi ve*

bu faktörlerin çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılması.
Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek
Lisans Tezi, Antalya.

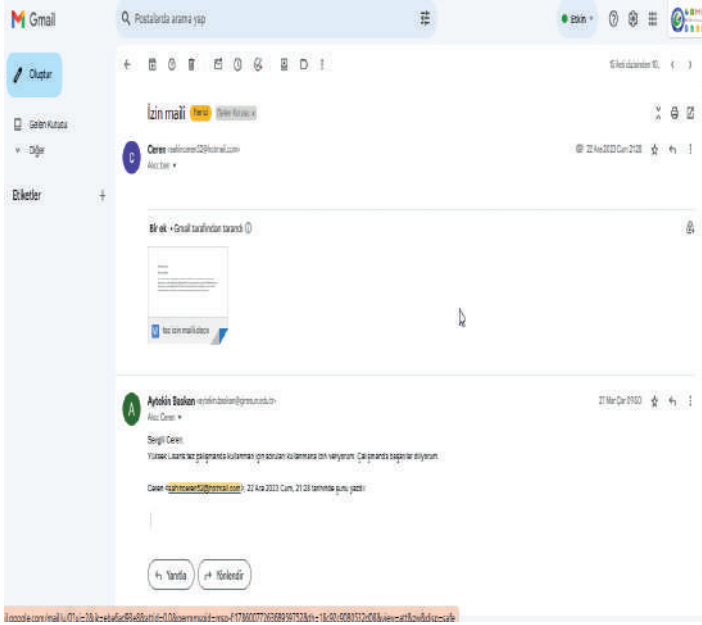
- Yörüköğlü, A. (1980). *Çocuk Ruh Sağlığı*. T.Ç.B. Kültür Yay, Ankara.
- Yurcu, G. (2017). Turistlerin kişilerarası ilişki tarzları, boş zaman motivasyonları ve boş zaman tatminleri ilişkisi: AntalyaKemerBeldibi örneği. *JournalofTourismandGastronomyStudies*, 5 (4), 200-226.
- Yurcu, G., Kasalak, M. A. ve Akıncı, Z. (2018). Turistlerin boş zaman motivasyonunu ve tatminini etkileyen faktörler: Beldibi örneği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (2), 517-536.

Ekler

EK1.Araştırma İzni

EK 2.Soru Kullanım İzni

EK 3.Etik Kurul Onayı

Sayı

Konu

:50288587-050.01.04-54136

:04.12.2024 tarihli ve 11/19 sayılı Etik Kurul Kararı

T.C.

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu

06.12.2024

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 26.11.2024 tarihli başvurunuz

Kurulumuza sunmuş olduğunuz **"Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Gürcüler Örneği"** başlıklı çalışmanız 04.12.2024 tarihli ve 11/19 sayılı Etik Kurulumuzca değerlendirilmiştir olup etik açıdan **uygun** bulunmuştur.

Bilgilerinize sunulur.

Prof. Dr. Eyüp NEFES
Kurul Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

Sayın Ceren ŞAHİN

Bilgi:

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

EK 4. Tez Çalışması Orijinallik Raporu Beyan Belgesi

Ek-4

EK: Tez Çalışması Orijinallik Raporu Beyan Belgesi

**T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ**

Tez Başlığı : "Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Gürcüler Örnekleme"
Yukarıda başlığı gösterilen çalışmamın Kapak, Giriş, Özet ve Ana Bölümlerden (Önceki Çalışmalar veya Genel Bilgiler, Materyal ve Yöntem, Bulgular ve Tartışma, Sonuç ve Öneriler kısımlarından oluşan toplam 55 sayfalık kısmına ilişkin, 07/01/2025 tarihinde tez danışmanım tarafından intihal tespit programından "Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları"na uygun filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 25 'tir. Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı: Ceren ŞAHİN

Öğrenci No: 22220313

Öğrencinin Anabilim/Ana Sanat Dalı: Beden Eğitimi ve Spor

Öğrencinin Programı: Beden Eğitimi ve Spor

Tarih ve Öğrencinin İmzası: 07.01.2025

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

***Form Mutlaka Elektronik Ortamda Doldurulmalıdır.

***Tez Çalışması Orijinallik Raporu Beyan Belgesinin Tez Çalışmalarının Ekler Bölümüne konulması zorunludur.

EK 5.Görüşme Soruları

Yaşınız :

Cinsiyetiniz: Kadın ☐ Erkek ☐

Eğitim durumunuz: İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐

Ekonomik durumunuz: Kötü ☐ Orta ☐ İyi ☐

Yaşadığınız Yer: Şehir ☐ İlçe ☐ Köy: ☐

- 1) Günde zorunlu olarak çalışmanıza (işinize) ayırdığınız süre ne kadardır?
- 2) Uyku süreniz ne kadardır?
- 3) Geriye kalan süre (boş zaman) içerisinde vaktinizi nasıl değerlendirirsiniz? Bu süre içinde; Kimlerle daha çok beraber olursunuz (arkadaş, ailem, tek başıma vs.)? Nerede değerlendirirsiniz?
- 4) Daha çok evde mi değerlendirirsiniz? Spor salonlarında, açık alanlarda spor yaparak, sanat evlerinde, kahvehanelerde, alışveriş merkezlerinde vs. ne yaparsınız?
- 5) Genel toplum adetlerine ve alışkanlıklarına göre katıldığınız etkinlikler nelerdir? Lütfen sayınız.
- 6) Kendi mensubu bulunduğu cemaat, grup veya etnisiteye uygun olan ve bu özellikleri taşıyan etkinliklere katılır mısınız? Lütfen belirtiniz.
- 7) Boş zamanlarınızın yeterli olduğuna inanıyor musunuz?
- 8) Boş zaman etkinliklerinizi için bir bütçe ayırır mısınız?
- 9) Katıldığınız boş zaman etkinlikleri, oyun – eğlence vb. kendi kültürünüzü yansıttığını düşünüyor musunuz?
- 10) Boş zaman etkinliklerinizin sizi yeterince sizi dinlendirdiğini, eğlendirdiğini veya mutlu ettiğini düşünüyor musunuz?

EK 6.Araştırma Görselleri

Şekil 1. Gürcü dans figürleri ve geleneksel oturma grubu

Şekil 2. Gürcü el işleme sanatı

Şekil 3. Geleneksel gürcü kıyafet

Farklı Kùltùrlerde Boş Zaman Davranışları: Gùrcùler Òrnekleml

Ceren Şahin

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi Başkan

Editör: Doç. Dr. Asiye Hande Başkan